

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 10542 af 03/11/2008 (Gældende)

## Klage over utilstrækkelig behandling i forbindelse med en ufrivillig og smertefuld erektion i 3 døgn

---

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, j. nr. 0765628

## Klage over utilstrækkelig behandling i forbindelse med en ufrivillig og smertefuld erektion i 3 døgn

Patientklagenævnet finder grundlag for at kritisere 1. reservelæge <\*> for hans behandling af <\*> den 28. november 2006 på urologisk afdeling, Sygehus <\*>, jf. lægelovens § 6.

### *Hændelsesforløb*

Den 28. november 2006 kl. 06 undersøgte 1. reservelæge <\*>, urologisk afdeling, Sygehus <\*>, <\*>, der i tre dage havde haft vedvarende smertefuld erektion, der formentligt var medicinudløst.

1. reservelæge <\*> foretog en undersøgelse og trak herefter med en kanyle blod fra både højre og venstre svulmelegeme. Dette afhjalp smerten og noget af erektionen, men der var stadig betydelig hævelse. Herefter injicerede 1. reservelæge <\*> stoffet efedrin i henholdsvis højre og venstre svulmelegeme med nogen effekt. I forbindelse med behandlingen fremkom der lokalt en mindre blodansamling under huden svarende til injektionsstederne, men samtidig faldt rejsningen delvist og smerterne aftog.

1. reservelæge <\*> sendte herefter <\*> hjem med instruks i at henvende sig igen på skadestuen ved forværring af tilstanden.

Den 28. november 2006 kl. 07.20 henvendte <\*> sig igen på skadestuen, hvor han blev indlagt på urologisk sengeafsnit på grund af forværring af erektionen. Samme dag kl. 10.50 blev der forsøgt fornyet udtømmelse af blod fra svulmelegemerne uden tilstrækkelig smertelindring. Om eftermiddagen blev der foretaget en aflastende operation med kun mindre smertestillende effekt. Det blev konstateret, at <\*> med stor sandsynlighed ville tabe evnen til at få erektion varigt.

### *Klagen*

Der er klaget over følgende:

At <\*> ikke modtog en korrekt behandling ultimo november 2006 på skadestuen, Sygehus <\*>.

Det er herved anført, at <\*> henvendte sig på skadestuen på grund af en ufrivillig og smertefuld erektion i tre døgn udløst af præparatet zyprexa. Videre er det anført, at der ikke blev iværksat en tilstrækkelig behandling, og at <\*> blev udskrevet uden henvisning. Det er oplyst, at <\*> henvendte sig på skadestuen igen en times senere, og at han straks blev indlagt og senere opereret. Videre er det oplyst, at <\*> for altid har mistet evnen til at få erektion.

### *Nævnets afgørelse af klagen*

1. reservelæge <\*> har overtrådt lægelovens § 6 ved sin behandling af <\*> den 28. november 2006 på urologisk afdeling, Sygehus <\*>.

### *Begrundelse*

Det fremgår af journalen den 28. november 2006 kl. 06.00, at <\*> blev overflyttet til urologisk afdeling, Sygehus <\*>, idet han igennem tre døgn havde haft betydelig erektion (priapisme). <\*> blev undersøgt af 1. reservelæge <\*>, der fandt, at der var betydelig priapisme, og at begge svulmelegemer (corpora Cavernosa) var ganske ømme. Der var desuden en reaktiv forhudsforstørrelse på grund af den stærke erektion.

Videre fremgår det af journalen, at 1. reservelæge <\*> anlagde lokalbedøvelse i svulmelegemerne og aspirerede herefter med en intravenøs kanyle 5-10 ml mørkt blævret blod fra både højre og venstre svulmelegeme, hvilket tog smerten og noget af erektionen, men der var stadig betydelig hævelse (intumescent).

Herefter injicerede 1. reservelæge <\*> ifølge journalen 12,5 mg efedrin i henholdsvis højre og venstre svulmelegeme med nogen effekt.

Endelig fremgår det af journalen den 28. november 2006, at <\*> herefter havde en ikke øm delvis erektion, og at 1. reservelæge <\*> sendte ham hjem med instruktion i at henvende sig igen ved forværring.

Det fremgår af 1. reservelæge <\*>s udtalelse til sagen, at det vigtigste behandlingsformål var, at smerterne svandt, og det mål blev nået. Videre fremgår det, at han ud fra et klinisk skøn mente, at der på dette tidspunkt ikke var grundlag for yderligere behandling, og at han derfor sendte <\*> hjem efter nøje at have instrueret ham om at henvende sig ved forværring.

Nævnet kan oplyse, at langvarig rejsning (priapisme) fremkaldt af psykofarmaka er en sjælden men velkendt tilstand. Som ved priapisme af anden årsag er behandlingssucces meget tidsafhængig, idet der oftest kun opnås tilfredsstillende resultat, hvilket vil sige smertefrihed og bevaret rejsningsfunktion, hvis behandling iværksættes indenfor de første 6-12 timer.

Videre kan nævnet oplyse, at det oftest er nødvendigt med en meget aktiv behandlingsindsats med gentagne udtømninger af blod (aspiration) fra svulmelegemerne og indsprøjtning af adrenerge stoffer (som her efedrin eller noradrenalin). Disse gentagne behandlinger skal ske med korte intervaller og under tæt observation, da rejsningen ofte genetableres trods umiddelbar god effekt.

Endvidere kan nævnet oplyse, at såfremt effekten af aspiration af blod og indsprøjtning af adrenerge stoffer ikke har effekt indenfor de første timer, bør kirurgisk aflastning forsøges, oftest i form af etablering af en shunt (forbindelse) mellem penishovedet (som ikke er involveret i rejsningen ved priapisme) og svulmelegemerne. Patienter med priapisme bør derfor indlægges for at opnå bedst mulige resultat af behandlingen.

Endelig kan nævnets oplyse, at priapisme er meget smertefuld, og selvom rejsningen ikke helt eller delvis kan ophæves, er tilstrækkelig smertebehandling vigtig, hvilket oftest ikke vil være muligt under tablet behandling i hjemmet.

Det er nævnets opfattelse, at det var relevant, at 1. reservelæge <\*> aspirerede blod fra både højre og venstre svulmelegeme, samt at han gav <\*> en injektion af efedrin i henholdsvis højre og venstre svulmelegeme

Det er nævnets vurdering, at chancen for bevarelse af <\*>s rejsningsevnen den 28. november 2006 kl. 06.00 var minimal, idet han havde haft varende priapisme i tre døgn.

Det er dog nævnets opfattelse, at 1. reservelæge <\*> burde havde iværksat ovennævnte aktive behandlingsstrategi under indlæggelse, uanset om chancen for, at <\*> ville bevare sin rejsningsevne, var minimal.

Nævnet finder på det grundlag, at 1. reservelæge <\*> handlede under normen for almindelig anerkendt faglig standard ved sin behandling af <\*> på urologisk afdeling, Sygehus <\*>, den 28. november 2006, idet han ikke indlagde ham til yderligere behandling og observation.